

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра Права (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Марина ШЛЕНЬОВА

(підпис)

(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

«29» серпня 2025 р.

**СИЛАБУС *ОБОВ'ЯЗКОВОЇ*
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Міжнародне інформаційне право

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Спеціальність: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Освітня програма: Міжнародна документація та інформація

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Форма навчання: денна та заочна

Силабус введено в дію з 01.09.2025 року

Харків - 2025 р.

Розробник : професор кафедри права (702) . к.ю.н., доцент Світлана ГУЦУ
(посада, науковий ступінь і вчене звання, ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

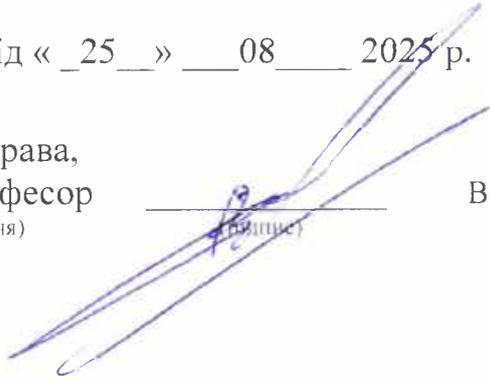

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри права (702)

Протокол № 1 від « 25 » 08 2025 р.

Завідувач кафедри права,
доктор юр.наук, професор
(науковий ступінь і вчене звання)

(ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Віталій ПАВЛИКІВСЬКИЙ
(ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

асистент

(підпис)

Владислав ГМЕЦУК
(ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

1. Загальна інформація про викладача

ПІБ: *Гуцу Світлана Федорівна Посада: професор кафедри права*

Науковий ступінь: *кандидат юридичних наук*

Вчене звання: *доцент, професор «ХАІ»*

Перелік дисциплін, які викладає: *Трудове право, Право соціального забезпечення, Інформаційне право, Міжнародне інформаційне право*

Напрями наукових досліджень: *сферу наукових інтересів становлять проблеми трудового права і права соціального забезпечення, трансформація трудових відносин у цифровому середовищі; питання інформаційної безпеки громадян і держави; правове регулювання мережі Інтернет; договірні й трудові відносини в IT-сфері.*

2. Опис навчальної дисципліни

Форма здобуття освіти	<i>Денна, заочна</i>
Семестр	<i>3</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Тип дисципліни	<i>Обов'язкова</i>
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ кількість годин	<i>денна: 3.5 кредитів ЄКТС / 105 годин (48 аудиторних, з яких: лекції – 16, практичні – 32; СРЗ – 57); заочна: 3 кредитів ЄКТС / 105 годин (8 аудиторних, з яких: лекції – 4, практичні – 4; СРЗ – 97)</i>
Види навчальної діяльності	<i>Лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота)</i>
Види контролю	<i>Поточний контроль, модульний контроль, семестровий контроль – залік</i>
Пререквізити	<i>Інформаційне право, Міжнародне право, Конституційне право</i>
Кореквізити	<i>IT-право</i>
Постреквізити	<i>«Архівознавство», «Документаційне забезпечення діяльності установ», «Бази даних у діловодстві», «Кадровий документообіг».</i>

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Міжнародне інформаційне право є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця з міжнародної інформації, згідно з кваліфікаційною характеристикою. Міжнародне інформаційне право – комплексна галузь сучасного міжнародного права. Норми міжнародного права регулюють міждержавні відносини в інформаційній сфері, пов'язані з обігом інформаційних ресурсів в ході міжнародного співробітництва, а також транскордонної передачі інформаційних ресурсів іншими суб'єктами, ніж держави.

Основна мета дисципліни полягає у вивченні основних джерел, підгалузей та інститутів інформаційного міжнародного права та набуття студентами навичок застосування отриманих знань у подальшій практичній роботі.

Завданням вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомлення з основними нормами та принципами міжнародного інформаційного права;
- дослідження еволюції міжнародного інформаційного права;
- ознайомлення з джерелами міжнародного інформаційного права;
- ознайомлення з структурою міжнародного інформаційного права.

Компетентності, які набуваються:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні завдання та практичні проблеми у інформаційній, бібліотечній та архівній сфері або у процесі навчання, що передбачає проведення дослідження та/або здійснення інновацій та характеризуються невизначеністю умов та вимог до практичного застосування набутих компетентностей, насамперед в аерокосмічній галузі.

Загальні компетентності (ЗК).

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК5. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК).

СК4. Здатність застосовувати сучасні технології та процедури аналітико-синтетичного опрацювання наукової та управлінської інформації.

СК5. Здатність відстежувати тенденції розвитку предметної сфери шляхом проведення аналізу національних та міжнародних інформаційних потоків, масивів, запитів.

СК11. Здатність визначати специфіку предметної сфери діяльності для формулювання завдань автоматизації інформаційних процесів.

СК12. Здатність здійснювати інформаційний моніторинг на національному та міжнародному рівнях.

Програмні результати навчання:

ПРН5. Здійснювати процедури аналітико-синтетичного опрацювання наукової та управлінської інформації.

ПРН6. Володіти сучасними методиками бібліо- та вебметричного аналізу національних та міжнародних інформаційних потоків та масивів, зокрема для відстеження тенденцій розвитку предметної сфери.

ПРН11. Застосовувати законодавчі та нормативні акти, що регулюють функціонування інформаційної сфери, зокрема в контексті інформаційно-сервісної діяльності; оцінки та впорядкування документації.

ПРН12. Використовувати знання та навички щодо проведення збору інформації та даних на національному та міжнародному рівнях, моделювання документно- інформаційних систем і їх ресурсів при аналізі конкурентоспроможності установи.

ПРН15. Застосовувати законодавство, що регулює управління авторськими правами в інформаційній галузі й захист інтелектуальної власності в умовах поширення цифровізації.

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1 Інформаційне право

Тема 1. Поняття і характеристика міжнародного інформаційного права.

Поняття, сутність, система міжнародного інформаційного права. Генезис міжнародного інформаційного права. Джерела міжнародного інформаційного права. Співвідношення міжнародного інформаційного права та інших галузей міжнародного права. Співвідношення міжнародного інформаційного права та інформаційного права України. Джерела міжнародного інформаційного права їх стисла характеристика. Принципи міжнародного інформаційного права. Принцип не застосування сили та погрози силою. Принцип невтручання. Принцип мирного вирішення спорів. Принципи суверенної рівності країн. Спеціальні принципи міжнародного інформаційного права.

Тема лекції: Поняття і характеристика міжнародного інформаційного права

Тема семінарського заняття: Поняття і характеристика міжнародного інформаційного права

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Тема 2. Інформаційна сфера та міжнародне право.

Інформаційна сфера як об'єкт міжнародно-правового регулювання. Ключові поняття в інформаційній сфері. Інформаційне суспільство. Міжнародно-правові основи глобального інформаційного суспільства. Концепція глобального інформаційного суспільства. Інформаційний простір, інформаційний суверенітет, інформаційна юрисдикція держави. Інформаційна безпека. Інституційний механізм глобального інформаційного суспільства. Діяльність міжнародних організацій в міжнародній інформаційній сфері.

Тема лекції: Інформаційна сфера та міжнародне право

Тема семінарського заняття: Інформаційна сфера та міжнародне право

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Тема 3. Свобода інформації, як інститут міжнародного інформаційного права.

Становлення інституту свободи інформації. Універсальні конвенції щодо захисту свободи слова. Загальна декларація прав людини, Міжнародний пакт про громадянські та політичні права, Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права та інші. Регіональні конвенції щодо захисту свободи слова. Європейська конвенція про захист прав людини 1950 року, Американська конвенція про права людини 1969 року та інші.

Тема лекції: Свобода інформації, як інститут міжнародного інформаційного права

Тема семінарського заняття: Свобода інформації, як інститут міжнародного інформаційного права.

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Тема 4. Права і свободи людини і громадянина за міжнародним інформаційним правом.

Поняття та зміст свободи думки. Положення основних міжнародних договорів з захисту прав людини щодо свободи думки. Рішення міжнародних судових органів щодо свободи думки. Критерії обмеження свободи думки. Конвенційний механізм з охорони права на свободу думки, совісті, релігії. Поняття «деформація релігії». Еволюція відношення суб'єктів міжнародного права до деформації релігії та їх правозастосовні практики.

Тема лекції: Права і свободи людини і громадянина за міжнародним інформаційним правом.

Тема семінарського заняття: Права і свободи людини і громадянина за міжнародним інформаційним правом.

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Тема 5. Діяльність міжнародних організацій в міжнародній інформаційній сфері.

Міжнародні організації, які займаються проблемами збалансованого обміну інформацією. Характерні риси організацій в галузі зв'язку. Діяльність ООН та її структурних підрозділів (департаменту публічної інформації, департаменту економічної і соціальної інформації та політичного аналізу) в міжнародній інформаційній сфері. Програма розвитку ООН (ПРООН). Діяльність Економічної та Соціальної Ради по сприянню подоланню проблеми "інформаційної прірви" між розвиненими країнами та країнами, що розвиваються. Основні напрями діяльності ЮНЕСКО в інформаційній сфері. Основні програми ЮНЕСКО по вирішенню світових інформаційних проблем: Програма "Комунікації на службі людству" 1984 р., Міжнародна програма розвитку комунікацій 1989 р., "Комунікація на службі людству, або Нова комунікативна стратегія ЮНЕСКО" 1995 р., Програма "Інформаційне суспільство для усіх" 1996 р., програма ЮНЕСКО «На шляху до комунікаційного та інформаційного суспільства 2000-2001 рр.». Поштовий союз і його роль у забезпеченні обміну інформацією між державами, юридичними та фізичними особами. Забезпечення закритості інформації та система збереження інформації під час передачі повідомлення за допомогою мережі Поштового союзу. Відповідальність держав за порушення норм, установлених статутом Поштового союзу. Діяльність Ради Європи та Європейського союзу в міжнародній інформаційній сфері. Європейська конференція адміністрацій пошт і електрозв'язку. Діяльність ОБСЄ в інформаційній сфері.

Тема лекції: Діяльність міжнародних організацій в міжнародній інформаційній сфері
Тема семінарського заняття: Діяльність міжнародних організацій в міжнародній інформаційній сфері

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Модульний контроль. Модульна контрольна робота 1

Самостійна робота: підготовка до модульної контрольної роботи

Змістовний модуль 2 Особлива частина

Тема 6. Міжнародні стандарти відносно доступу, користування та поширення інформації.

Міжнародно-правова практика забезпечення свободи інформації. Баланс між безумовністю свободи слова, свободи масової інформації й необхідністю їх часткового обмеження в інтересах особистості та співтовариства в цілому Свобода інформації –

інститут міжнародного інформаційного права. Обмеження свободи інформації. Класифікація меж інформаційних прав людини. Обмеження у міжнародному інформаційному праві на розповсюдження інформації та доступу до неї : заборона розповсюдження інформації, яка не схвалюється міжнародним співтовариством (заборона пропаганди війни, заборона пропаганди расової та інших видів дискримінації, обмеження, що стосуються етичних норм), заборона цензури, заборона вчинків проти честі і гідності особи, заборона порушень професійної етики, заборона розповсюдження інформації, що порушує авторське право, допускає плагіат чи використання чужої інформації або публікацію інформації, наклепницького характеру про інші засоби масової інформації тощо.

Тема лекції: Міжнародні стандарти відносно доступу, користування та поширення інформації.

Тема семінарського заняття: Міжнародні стандарти відносно доступу, користування та поширення інформації.

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Тема 7. Інститут захисту і безперешкодної передачі персональних даних.

Діяльність Ради Європи в сфері захисту персональних даних. Комісія експертів з приватності та комп'ютерів. Встановлення спеціальних принципів та норм для запобігання неправомірному збору і обробки персональних даних в електронних базах даних в рамках Ради Європи. Загальна характеристика основних документів, прийнятих Радою Європи в сфері захисту персональних даних. Дослідження питань пов'язаних із транскордонними потоками даних Організацією Економічної Співпраці і Розвитку. Доповіді Комісії з питань баз даних з різних аспектів, що стосуються питань приватності персональних даних, зокрема, цифрової інформації, транскордонних потоків даних, управління інформаційною діяльністю. Загальна характеристика основних документів, прийнятих Організацією Економічної Співпраці і Розвитку в сфері захисту персональних даних. Діяльність Європейського Союзу по захисту персональних даних. Стандарти захисту персональних даних, встановлені в Європейському Союзі. Загальна характеристика основних документів, прийнятих в рамках Європейського Союзу (та Європейських Співтовариств).

Тема лекції: Інститут захисту і безперешкодної передачі персональних даних

Тема семінарського заняття: Інститут захисту і безперешкодної передачі персональних даних

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Тема 8. Міжнародно-правові аспекти управління мережі Інтернет.

Головні проблеми правового регулювання мережі Інтернет: захист авторського права, регулювання електронної комерції, боротьба з комп'ютерними злочинами. Проблеми правового регулювання Інтернет в різних країнах світу. Питання формування спеціальних норм та застосування існуючих. Міжнародна система освіти за допомогою Інтернет.

Тема лекції: Міжнародно-правові аспекти управління мережі Інтернет.

Тема семінарського заняття: Міжнародно-правові аспекти управління мережі Інтернет.

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Тема 9. Міжнародно-правові засади боротьби з кіберзлочинністю.

Поняття та класифікація злочинів в сфері інформаційних технологій (кіберзлочинність). Кримінальна відповідальність за злочини в сфері інформаційних технологій за законодавством України. Глобальна програма боротьби з кіберзлочинністю Міжнародного союзу електрозв'язку 2007 р. Проект міжнародної конвенції щодо покращення захисту від кіберзлочинності та тероризму. Кібертероризм. Регіональне співробітництво у боротьбі з кіберзлочинністю. Конвенція Ради Європи про кіберзлочинність 2001 г. Міжамериканське співробітництво в галузі боротьби з кіберзлочинності.

Тема лекції: Міжнародно-правові засади боротьби з кіберзлочинністю

Тема семінарського заняття: Міжнародно-правові засади боротьби з кіберзлочинністю

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Тема 10. Міжнародно-правове регулювання інформаційних економічних відносин (е-економіка, е-комерція).

Загальне розуміння електронної торгівлі. Принципи правового регулювання електронної економічної діяльності. Правові проблеми в сфері електронної торгівлі та шляхи їх вирішення. Порядок укладення, зміни та виконання договорів, що укладаються в електронній формі (мережевих договорів). Порядок укладення договорів з особами, які працюють на віддаленому доступі. Надання туристичних послуг через Інтернет та його міжнародно-правове регулювання.

Тема лекції: Міжнародно-правове регулювання інформаційних економічних відносин (е-економіка, е-комерція).

Тема семінарського заняття: Міжнародно-правове регулювання інформаційних економічних відносин (е-економіка, е-комерція).

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Модульний контроль. Модульна контрольна робота 2

Самостійна робота здобувача: підготовка до модульного контролю.

5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання навчальним планом не передбачені.

6. Методи навчання

Проведення аудиторних лекційних, семінарських (практичних) занять, самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні, навчальні посібники), підручниками, електронним ресурсом.

7. Методи контролю

Під час вивчення дисципліни застосовується поточний, модульний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня навчальних досягнень під час семінарських, практичних занять та якості виконання індивідуальної і самостійної роботи та передбачає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок студентом з кожного окремого модуля навчальної дисципліни.

Поточний контроль - проведення семінарських занять, відпрацювання академічних заборгованостей.

Поточний контроль під час проведення семінарських занять передбачає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок студентом з кожного окремого навчального (змістового) модуля навчальної дисципліни та їх корекцію. Прозорість оцінювання рівня знань студентів забезпечується чіткими критеріями.

Модульний контроль - визначає якість виконаної студентом навчальної роботи з певного навчального (змістового) модуля та оцінюється за сукупними підсумками поточної успішності, включаючи виконану індивідуальну, самостійну та модульну контрольну роботу.

Підсумковий контроль - виставляється як сума балів з усіх модулів навчальної дисципліни та обраховується, як правило, як середнє арифметичне складових модулів.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувані

8.1. Розподіл балів, які отримують здобувані (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0..	4	0..
Виконання і захист практичних (семінарських) робіт	0...4	8	0...32
Модульний контроль	0...15	1	0...15
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0..	4	0.
Виконання і захист практичних (семінарських) робіт	0...4	8	0...32
Модульний контроль	0...21	1	0...21
Усього за семестр			0...100

а. . Якісні критерії оцінювання

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому

столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);

- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку (20 балів);
- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);
- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);
- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);
- участь та отриманні рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);
- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);
- проведення правоосвітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);
- написання реферату /презентації, доповіді (5 балів);
- участь у не менше заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);
- інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, за попереднім погодженням із науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну.

в. Критерії оцінювання роботи здобувана протягом семестру

Задовільно (60-74). Досягти очікуваних результатів навчання. Захистити всі індивідуальні завдання та здати тестування.

Добре (75-89). Крім базових вимог на оцінку «задовільно», виконати всі домашні і практичні завдання, здати тестування та поза аудиторну самостійну роботу.

Відмінно (90-100). Повно знати основній та додатковий матеріал. Знати усі теми. Орієнтуватися у підручниках та посібниках. Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати їх. Приймати участь у науковій роботі кафедри.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90-100	Відмінно	Зараховано
75-89	Добре	
60-74	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

9. Політика навчального курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених

занять, до відпрацювання не допускаються.

Дотримання вимог академічної доброчесності студентами під час вивчення навчальної дисципліни. Під час вивчення навчальної дисципліни студенти мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених «Положенням про академічну доброчесність Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>). Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються реферати, які містять не менше 60 % оригінального тексту при перевірці на плагіат, есе - 70 %

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються «Кодексом етичної поведінки в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/ustanovchi-dokumenti/kodeks-etichnoi-povedinki/>).

10. Методичне забезпечення

Навчально-методичний забезпечення дисципліни:

На сайті ХАІ розміщено курс «**Міжнародне інформаційне право**», який включає: лекції, практичні завдання, ситуаційні завдання, презентації, рекомендовану література та законодавство.

11. Рекомендована література

1. Міжнародне інформаційне право. Навчальний посібник: Том 1 / Київський національний університет імені Шевченка, Інститут міжнародних відносин. – К.: «Фенікс», 2013. – 854 с.
2. Статут ООН // Офіційний сайт ООН. – Режим доступу: <http://www.un.org/ru/charter-united-nations/>
3. Загальна декларація прав людини // Офіційний сайт ООН. – Режим доступу: <http://www.un.org/ru/universal-declaration-human-rights/index.html>
4. Європейська конвенція з прав людини // Council of Europe. F-67075 Strasbourg cedex : www.echr.coe.int/Documents/Convention_RUS.pdf
5. Хартія основних прав ЄС // Сайт Верховної Ради України – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_524
6. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права // Офіційний сайт ООН. – Режим доступу: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conv_hr.shtml

7. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права // Офіційний сайт ООН. – Режим доступу: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conv_hr.shtmlДопоміжна
8. Буяджа С. Позитивний досвід правового регулювання боротьби з кіберзлочинністю в країнах ЄС / С. Буяджа // Європейський політичний і правовий дискурс. – 2017. – Vol. 4. – Iss. 4 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://eppd13.cz/wp-content/uploads/2017/2017-4-4/07.pdf>
9. Забара І. М. Сучасний міжнародний інформаційний правопорядок: концептуальні підходи і питання періодизації / І. М. Забара // «Інформація і право». 2015. № 1(13). С. 38-46.
10. Забара І. М. Правове регулювання обміну інформацією в діяльності міжнародних організацій системи ООН // І. М. Забара // Український часопис міжнародного права. – 2012. – №1. – С. 113–120.
11. Забара І. М. Міжнародно-правова інформація: доктринальні підходи в науці міжнародного права / І. М. Забара // Правова інформатика. – 2014. - №2 (42). Науково-дослідний інститут інформатики і права [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ippi.org.ua/zabara-im-mizhnarodno-pravova-informatsiya-doktrinalni-pidkhodi-v-nautsi-mizhnarodnogo-prava>
12. Кирилюк О. В. Концепція глобального інформаційного суспільства в міжнародному праві / О. В. Кирилюк // Український часопис міжнародного права. – 2013. – № 4. – С. 120-125.

15. Інформаційні ресурси

1. Advisory Council to Google on the Right to be Forgotten. Final Report. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://static.googleusercontent.com/media/archive.google.com/ru//advisorycouncil/advisement/advisory-report.pdf>.
2. Recommendation concerning the Promotion and Use of Multilingualism and Universal Access to Cyberspace [Електронний ресурс]. UNESCO, Paris. 17 October 2003. 10 p. – Режим доступу: http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/CI/CI/pdf/official_documents/Eng%20-%20Recommendation%20concerning%20the%20Promotion%20and%20Use%20of%20Multilingualism%20and%20Universal%20Access%20to%20Cyberspace.pdf.
3. Cybersecurity Gateway. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://groups.itu.int/Default.aspx?tabid=841>.
4. Міжамериканський портал із співробітництва з кіберзлочинністю ОАД. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.oas.org/juridico/english/cyber.htm>